

Alte Drucke

Davidis Chytræi In Historiam Iosvæ, Iudicvm, Rvth, in Prophetas & Psalmos aliquot; & Sententias Syracidæ

Chyträus, David

Lipsiae, 1592

VD16 C 2504 T. II

Caput XX.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-148122

est) retinet. Distat à Cæsarea, vbi Cornelius Centurio vixit (Act. 10.) ferè decem miliaria. à Ierosolymis quinque miliaria. Fit eius mentio act. 9. 10. 11. 1. Macc. 10. 11. 12. 13. 15. 16. 2. Maccab. 12. 2. Paral. 2. Græci scribunt nomen vrbi inditum esse ab vxore conditoris Cephei Iope, filia Aeoli, quæ alias Cassiopia dicatur. *Ascenderunt filij Dan & pugnarunt contra LEBEN.* Historia extat Iudic. 18. Lefen Dan, vel Lais Dan, in tribu Aser sita fuit, ad grad. long. 67. 2. lat. 33. inter Ptolemaidem & Scepheth. לֶבֶן Lefem, Lyncurius lapis. *Thamnath/araa*, in monte Ephraim, sedes Iosua, Ios. 24. Iud. 2. סֵרַח SeraH, rebellis, peccator.

Caput XX.

VRRES PERPVGII, seu Asyla, tria in terra Canaan, & tria trans Iordanem, ordinat, in quibus fortuitæ vel inuoluntariæ cædis autores receptum & hospitium tutum aliquantisper habebant. Hinc discamus, DEVM ipsum discrimina & gradus delictorum sancire, & refutare paradoxon Stoicum, quod omnia peccata paria esse adfirmat. Est autem, in ciuili consuetudine vitæ, delictum seu peccatum in genere actio pugnans cum lege. Iniuria in genere est, $\text{τὸ βλάπτεν ἕκοντα πρὸς τὸν νόμον}$, nocere alteri volentem, contra leges. Vt autem virtutis & recte factorum, sic iniuriarum etiam, & omnium delictorum, duæ sunt causæ efficientes principales, mens iudicans, & voluntas ciens externa membra. Cum itaq; in homicidio vel alijs delictis concurrunt hæ causæ actionum sine impedimentis: ita vt mens sciat quid sit agendum, & non erret de obiecto: & tamen voluntas consultò & spontè ac liberè contra legem seu rectum iudicium delinquat, vt Cain sciens & re deliberata interficit fratrem Abelum: Dauid sciens & volens iubet occidi Vriam, vt coniuge illius tutò potiri possit: hæc homicidia multò atrociora sunt, quàm cum vel mens ignara quid agat, in iudicando errat: vel voluntas externa violentia coactis membris impeditur. vt Adrastus in venatione telo aprum petens, ferit Croesi filium: aut Peleus in ludo discum iaciens fratrem Phocum interficit. His inuoluntarijs & fortuitis cædibus lex ignoscit. $\text{ἐν τῇ προαιρέσει ἐστὶν ἡ μοχθηρία καὶ τὸ ἀδικεῖν ἐκ ἐν πράξει.}$ Maleficia, non euentus, sed voluntas & propositum delinquentis distinguunt. Ita diuino etiam iudicio distinguuntur delicta contra conscientiam, quæ à scientibus & volentibus fiunt: quæ gratiam Dei & spiritum sanctum excutunt: & peccata ignorantie non adfectatæ, seu infirmitatis humanæ, vt Apostoli post resurrectionem adhuc de Regno Christi mundano errant. Maria non ἐν προαιρέσει , sed humana infirmitate negligentius custodit filium, vt nemo etiam sanctorum satis intentus & diligens est in officio. & sapientes etiam ac boni, sæpè bono studio & optimo animo negotia suscipientes, tristissimis peccatis non voluntarijs implicantur, ac nemo ita cautus & vigilans est, quin sæpè ignorantia peccet, & cum Dauide precari cogatur: Ignorantias meas ne memineris. Est autem duplex Ignorantia, Iuris & facti. Iuris diuini & naturalis inscicia neminem aduultum excusat. Sed posituum, mulieribus, militibus, & quibusdam alijs, nescire licet. Facti ignorantia vel alieni vel proprij est. vt qui inscius carne Idololothyta vescitur, à Paulo excu-

excusatur, quod factum alienum nesciat. Sed proprii facti ignorantia multiplex est. Nam qui nescit ea, quæ non pertinent ad suum officium, vel quæ non necessario interrogare debet; vel non satis vigilans & cautus est in officijs vocationis & obeundis negocijs, etsi mediocrem diligentiam præstat, &c. excusatur. Qui vero sibi ipse causam præbuit ignorantia, vt ebrius, vel necessariam inquisitionem fugit, is non excusatur. Hæc tota doctrina de discrimine & gradibus delictorum & pœnarum, qui ex causis actionum sumuntur, hoc loco considerari & repeti potest.

TEXTVS. *Separate vrbes fugitiuorum de quibus locutus sum per Moysen. Numer. 35. Deut. 19. Exod. 21. Donec moriatur sacerdos magnus. Ita nobis exulibus, morte summi sacerdotis Iesu Christi, reditus in patriam cœlestem confectus est.*

Nomina Urbium per fugij.

Hebron, metropolis tribus Iuda, domicilium Abrahamæ, Isaac & Iacob, & sedes aulae Dauidis regis, Ios. 10. 15. 2. Reg. 2. 3. 4. 5. *קברין* collegium. *Sichem*, in monte Garizim, primum hospitium Abrahamæ in Palæstinam ingressi, Gen. 12. & Iacobi, Gen. 34. 48. Ios. 24. sedes aulae Ieroboam, 3. Reg. 12. *חברון* humerus. *Cedes* vel *Cedissus* in tribu Neptalim. *עקב* sanctitas. *Bosor*, in deserto tribus Ruben. *בצר* turris munita. *Ramoth* in Galaad, propè Mesphe, in finibus tribus Gad & Manasse, Ios. 13. Deut. 4. 2. Paral. 18. *ימור* excelsum signum. *Gaulon*, in Basan, supra lacum Samachoniten, non procul à fontibus Iordanis, *גלן* exulum receptus.

Caput XXI.

VRBES quadraginta octo Leuitis attribuuntur. Vt autem Christo nascenti præsepe DEVS curauit in Bethlehem: Ita pijs doctoribus, & discipulis doctrinæ Christi, ac eorum familijs, etiam si non habent amplas possessiones & fundos, tamen aliquos nidulos & hospitia omnibus temporibus tribuit. Nam in domo patris cœlestis (Iohan. 14.) per cœlum & totum terrarum orbem diffusa, mansiones multæ sunt, in quibus locum pijs ministris & exulibus parat; tantisper donec in cœleste domicilium transferantur. sicut in hoc capite Leuitis per duodecim tribus dispersis, domicilia assignat. Admonet autem hoc exemplum, ad officium & curam magistratum & politiarum pertinere, vt sacerdotibus & Leuitis, seu ministris ecclesiæ & doctoribus literarum & artium, ecclesiæ & Reipub. necessariarum, de victu & habitationibus idoneis prospiciant, vt commodius vacare studijs doctrinæ possint, qua ecclesiæ, iudicia, curiæ principum & ciuitatum, & deliberationes rerum maximarum ac plurimæ vitæ partes potissimum gubernantur. Nec ociosa fuisse illa sacerdotum & Leuitarum agmina in populo Israël existimemus, vt nunc sunt pleraque Monachorum & Canonicorum collegia. Sed eodem munere, quo hodie pastores ecclesiarum in templis, & professores Theologiæ & artium in scholis, fungebantur. Erant doctores populi, & custodes ac interpretes veræ de Deo doctrinæ: Qui legem Dei & promissiones de venturo Messia auditoribus enarrabant.

Ambigen